

Müasir geosiyasi şəraitdə Azərbaycanın etibarlı strateji tərəfdaş olan qardaş Türkiyə dövləti ilə münasibətlərin möhkəmləndirilib daha da genişləndirilməsi ölkəmizin xarici siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. Hər iki ölkənin dövlət və hökumət başçıların, eləcə də siyasi, iqtisadi, ticarət, elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə üzrə müvafiq qurumların rəhbərlərinin qarşılıqlı səfərləri ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır. Bütün sahələrdə əlaqələr uğurla inkişaf edərək, ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyəyə qalxmasına səbəb olub.

Azərbaycan – Türkiyə qarşılıqlı əlaqələrinin əsasları

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qardaş Türkiyə dövləti ilə münasibətlərin daha da inkişaf edərək strateji mütəfiqlik səviyyəsinə qalxmasında əhəmiyyətli rol oynayıb. 2006-cı il iyulun 13-də Türkiyənin Ceyhan limanında "Şərq – Qərb" enerji dəhlizinin mühüm qolunu təşkil edən və ümummilli lider Heydər Əliyev adını daşıyan Bakı – Tbilisi – Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təntənəli açılış mərasimi keçirilib. Bu hadisə ümummilli liderin uzaqgörən və düşünülmüş siyasətinin, eləcə də, uğurlu neft strategiyasının nəticəsi və vaxtilə bəzələrinin inanmadığı "üç dəniz əfsanəsi"nin realığına çevrildi. Bu kimi tarixi düşüb. Regionda əməkdaşlığın genişlənməsi istiqamətində növbəti addım 2007-ci il fevralın 7-də Tbilisi şəhərində Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan prezidentləri tərəfindən Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi ilə bağlı sənədin imzalanması olub.

Ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əlaqələrin dinamik şəkildə inkişafının göstəricisi olan global iqtisadi layihələr – Bakı – Tbilisi – Ceyhan neft, Bakı – Tbilisi – Ərzurum qaz kəmərləri və Bakı – Tbilisi – Qars dəmir yolu xətti regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına öz töhfəsini verməklə yanaşı, xalqlarımızın rifahının yaxşılaşdırılması baxımından da böyük əhəmiyyətə malikdir. Hazırda regionun ən böyük və mühüm layihələri hesab edilən hər üç layihənin Bakıdan başlanması təkcə Azərbaycanın neft və qaz ehtiyatlarına malik olması deyil, eləcə də ölkəmizin regionda ən böyük iqtisadi potensiala, gücə və həmin layihələrin reallaşmasını dikte etmək imkanına sahib olması deməkdir.

Azərbaycanın geostrateji mövqeyi Avropanı Asiya ilə birləşdirən körpü olmağa nadir imkan yaradır. Bu baxımdan, 2007-ci ildə tamamilə qoyulmuş Bakı – Tbilisi – Qars dəmir yolu Azərbaycanın Türkiyə ilə birləşdirilməsini nəzərdə tutan layihədir. Bu dəmir yolu sayəsində artıq Avropa Anadolu və Cənubi Qafqaz vasitəsilə Mərkəzi Asiya, Uzaq Şərq və Cənubi Asiya ilə birləşir.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Dəmir İpək Yolu" adlanan Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi Azərbaycan üçün həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu dəmir yolu vasitəsilə Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa çıxış əldə edib. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Ermənistanın təcridini dərinləşdirməklə yanaşı, bu təcavüzkar dövlətin işğalçılıq siyasəti ilə təcrid edilməyə çəlişən Naxçıvanın daha etibarlı dəmir yolu şəbəkəsi vasitəsilə Bakı ilə birləşməsi üçün də mühüm imkan yaradır. Belə ki, gələcəkdə Qars-İğdir-Naxçıvan dəmir yolu xəttinin də çəkilməsi ilə Ermənistanın təcrid etməyə çalışdığı Naxçıvan Qars vasitəsilə Azərbaycanın digər əraziləri və Avropa ilə fasiləsiz dəmir yolu əlaqəsi qura biləcək. 2017-ci il oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı Azərbaycanın beynəlxalq tranzit və logistika mərkəzinə çevrildiyini bir daha sübut etdi.

2010-cu il avqustun 16-da "Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında müqavilə"nin, eləcə də "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının qurulması haqqında Birgə Bəyannamə"nin imzalanması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2018-ci il aprelın 24-25-də Türkiyə Respublikasına səfəri iki dost və qardaş dövlətin gələcək əməkdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi baxımından çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

iclasının Protokolu" və iki dövlət arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair 13 sənəd imzalandı.

Bir əsr əvvəlki xilaskartlıq missiyası

Qeyd edək ki, Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri 2015-ci il aprelın 24-də Çanaqqala şəhərində türk ordusunun qəhrəmancasına qələbə qazanmasının 100 illiyini qeyd etdilər. Türkiyədə Çanaqqala zəfərinin 100 illiyinin qeyd

bir yerdə idik, bu gün də biz bir yerdəyik: "Bir gündən çox davam edən şiddətli döyüşlərdə bizim əcdadlarımız əsl qəhrəmanlıq, şücaət göstərmişlər. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu tarixi zəfərdən iki gün sonra Azərbaycan hökuməti Gəncədən Bakıya gəlmiş və Bakı Azərbaycan dövlətinin paytaxtı elan edilmişdir. Bizim qədim Azərbaycan xalqının qədim şəhəri Bakı öz əsl sahibinə qayıtmışdır. Nuru paşanın, Qafqaz İslam Ordusunun, bütün qardaşlarımızın qəhrəmanlığı,

əməkdaşlığın inkişafına təkan verib.

Bu baxımdan, 2020-ci il iyul ayının sonundan Azərbaycanda başlayan genişmiqyaslı Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələrinin "TurAz Qartalı - 2020" birgə taktiki-uçuş təlimləri təkcə Azərbaycan Ordusunun güclənməsinə deyil, eyni zamanda, bölgədə sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına yönəlmişdi.

Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, 2020-ci il iyulun 12-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin

qətiyyətli və prinsipli mövqeyinin də şahidi olduq.

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra – 2020-ci il dekabrın 10-da Bakı'nın Azadlıq meydanında Vətən müharibəsində Qələbəyə həsr olunmuş Zəfər paradı keçirildi. Daha sonra Prezident İlham Əliyev və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Azərbaycan – Türkiyə arasında 5 mühüm sənədin imzalanması mərasimi oldu. Bunun ardınca Azərbaycan Prezidenti İlham

imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Müqavilə"nin rəhbər tutulduğu bildirilir.

Bununla yanaşı, işğaldan azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra imzalanan mütəfiqlik haqqında birgə Bəyannamədə iki qardaş və dost dövlətin gələcək çoxşaxəli, birgə fəaliyyət istiqamətləri göstərilir. Bu tarixi sənəddə bir çox mühüm məsələlər, beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, xüsusilə müdafiə sahəsində əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım məsələləri öz əksini tapmışdır.

Sənədə göstərilir ki, Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmaq prinsiplərini rəhbər tutaraq mütəfiqlik münasibətlərinin qurulmasının siyasi və hüquqi mexanizmlərini müəyyən edirlər. Bununla yanaşı, sənədə xarici siyasət sahəsində əlaqələndirmənin və müntəzəm ikitərəfli siyasi məsləhətləşmələrin həyata keçirilməsinin vacibliyi qeyd edilir və bu istiqamətdə iki dövlət arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində fəaliyyətlərin əhəmiyyəti vurğulanır.

Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasından sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan mətbuata birgə bəyannatlarla çıxışlarında bildirdilər ki, Türkiyə və Azərbaycan bütün məsələlərdə bir yerdədir, bundan sonra da bu, belə olacaqdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il avqustun 14-də "CNN Türk" televiziya kanalına müsahibəsində bildirdi ki, bu gün dünya miqyasında Türkiyə ilə Azərbaycan qədr bir-birinə yaxın olan ikinci ölkələr yoxdur və əgər axtarmaq istəsəniz, tapa bilməzsiniz, yoxdur, eləcə də bu birlik, həmrəylik, qardaşlıq sözdə deyil, əməldədir. Son 18 ildə həm Türkiyə, həm Azərbaycan tərəfindən vahid siyasətin formalaşdırıldığını və xüsusilə Şuşa Bəyannaməsinin bunun zirvəsi olduğunu, əlaqələrimizin mütəfiqlik səviyyəsinə qalxdığını diqqətə çatdıran dövlət başçısı demişdir: "Mən hər zaman deyirdim ki, ölkələr arasında münasibətlər əməldə olmalıdır. Çünki yaxşı günlərdə hər kəs yaxşı sözlər deyə bilər, yaxşı çıxışlar edə bilər. Amma ağır gündən sən gəl yarımdır. Necə ki, Türkiyə İkinci Qarabağ savaşında bizim yanımda durdu. Bizim həmrəyliyimiz və bir-birimizə etdiyimiz yardımlar təbii. Çünki Türkiyə bizim üçün doğma ölkə, doğma vətəndir və sizim üçün də Azərbaycan doğma vətəndir".

Ümumiyyətlə, təhlil onu söyləməyə əsas verir ki, Türkiyə və Azərbaycan regional əməkdaşlıq prosesinin əsas sözü sahibinə olan iştirakçılardır. Hər iki dövlət özünün iqtisadi və enerji imkanlarından, eləcə də geosiyasi mövqeyindən ikitərəfli və regional əməkdaşlığın genişlənməsi istiqamətində səmərəli surətdə istifadə edir. Bu gün bölgənin uzunmüddətli inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsində aparıcı rol oynayan və iki ölkə arasındakı münasibətlərin çox vacib elementlərindən olan neft və qaz kəmərləri təkcə regionda deyil, eləcə də bütün dünyada dövlətlərimizin nüfuzunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Bu layihələr Azərbaycanın, Türkiyənin, eləcə də digər ölkələrin enerji təhlükəsizliyi üçün böyük təminat verməklə yanaşı, eyni zamanda, ən çətin anlarda iki qardaş dövlətin birliyi və strateji tərəfdaşlığı regional təhlükəsizlik baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ölkəmizin 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra dünyaya nümunə olan Azərbaycan – Türkiyə həmrəyliyi və strateji tərəfdaşlığı daha yüksək səviyyəyə qalxdı, xüsusilə regional təhlükəsizlik baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən mütəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması müstəsna hadisə kimi tarixə yazıldı.

Elçin ƏHMƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru

Azərbaycan-Türkiyə strateji tərəfdaşlığı:

Şuşa Bəyannaməsi

Səfər çərçivəsində Ankarada Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının yeddinci toplantısı keçirildi. Toplantıda iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunaraq "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının yeddinci iclasının Protokolu" və iki dövlət arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair 5 sənəd imzalandı. Bununla yanaşı, 2018-ci il iyulun 12-də Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP qaz kəmərinin istifadəyə verilməsi iki dost və qardaş dövlətin münasibətlərinin ən yüksək zirvədə olduğunun bariz göstəricisidir.

2018-ci il iyulun 10-da Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəsmi səfəri zamanı iki dövlət başçısı mətbuata bəyannatlarla çıxışlarında müasir dövrdə Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin ən yüksək zirvədə olduğunu bildirdilər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki qardaş dövlətin bütün məsələlərdə bir yerdə olduğunu, bütün beynəlxalq məsələlərdə bir-birini daim dəstəklədiyini vurğuladı. Xüsusilə, Türkiyənin Ermənistan – Azərbaycan münasibətlərinin həllində daim Azərbaycanı dəstəklədiyini vurğuladı. Xüsusilə, Türkiyənin Ermənistan – Azərbaycan münasibətlərinin həllində daim Azərbaycanı dəstəklədiyini vurğuladı. Xüsusilə, Türkiyənin Ermənistan – Azərbaycan münasibətlərinin həllində daim Azərbaycanı dəstəklədiyini vurğuladı. Xüsusilə, Türkiyənin Ermənistan – Azərbaycan münasibətlərinin həllində daim Azərbaycanı dəstəklədiyini vurğuladı.

2020-ci il fevralın 25-də Bakıda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının VIII iclası keçirildi. Toplantıda iki ölkə arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məsələləri müzakirə olunduqdan sonra "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının səkkizinci

edilməsinə dair qərar qardaş ölkənin ərazilərini düşmən əsarətindən qurtuluşunda həlledici rol oynamış tarixi hadisənin, böyük dönüş məqamının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması baxımından da mühüm əhəmiyyəti var.

Həmçinin qeyd etmək yerinə düşər ki, ermənilərin uzun illərdir hazırlıq gördükləri uydurma "erməni soyqırımı"nın 2015-ci ildə "100-cü ildönümü" tədbirlərində yalnız dövlətin prezidentinin iştirak etməsi Ermənistan üçün ağır zərbə idi. Halbuki, qısa vaxt ərzində elan edilməsinə baxmayaraq, həmin il Çanaqqala döyüşlərinin 100-cü ildönümü ilə bağlı keçirilən tədbirlərdə 20-dən çox dövlətin prezidenti, 4 dövlətin Baş naziri və bir sıra beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri, parlament sədrləri və nazirlər iştirak etdilər.

2018-ci il sentyabrın 15-də keçirilən və Bakı şəhərinin azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş parad iki qardaş dövlətin 100 il bundan əvvəl olduğu kimi, hər zaman bir-birinin yanında olmasını bir daha sübut etdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paradda çıxışında bir-birinə bu qədər yaxın və arxa-dayaq olan Azərbaycan və Türkiyə kimi dünyada ikinci belə nümunənin olmadığını bildirərək deyib: "Türkiyənin iştirakı olmadan dünyada heç bir məsələ həll oluna bilməz. Yaşadığımız bölgənin tarixi və bu günü bunu eyni şəkildə göstərir. Türkiyənin siyasi imkanları genişləndirərək, dünyadakı oynadığı rol artır və bu, bizi çox sevindirir. Türkiyə nə qədər güclü olarsa, Azərbaycan da bir o qədər güclü olacaqdır. Türkiyənin böyük iqtisadi gücə sahib bir ölkədir. Təsəffüf deyil ki, Türkiyə iqtisadiyyatına milyardlarla dollar xarici sərmayə qoyulur. Təkcə Azərbaycanın Türkiyəyə qoyduğu və qoyacağı sərmayə 20 milyard dollara bərabərdir. Türkiyənin dünya miqyasında ən güclü ordulardan biridir və həm Türkiyə, həm də bizim üçün bu, qürur mənbəyidir".

Dövlət başçısı İlham Əliyev yüz il bundan əvvəl Nuru paşanın komandanlığı altında Qafqaz İslam Ordusunun və Azərbaycan Milli Ordusunun birgə əməliyyatı nəticəsində Bakının işğalçılardan azad edildiyini bildirərək qeyd etdi ki, yüz il bundan əvvəl biz

dostluğu, qardaşlığı unudulmazdır, əbədidir, bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır".

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan da çıxışında iki qardaş dövlətin hər zaman bir-birinə dəstək olduqlarını vurğulayaraq bildirdi ki, Qafqaz İslam Ordusunun və Azərbaycan Ordusunun 1918-ci ildə burada həyata keçirdikləri əməliyyatlar o dövrdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edərək bugünkü müstəqilliyinin təməlini qoyub. Azərbaycanın 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etməsindən sonra onu ilk tanıyan ölkənin Türkiyə Respublikasının olmasının heç də təsadüfi olmadığını qeyd edən R.T.Ərdoğan deyib: "Bu, qan qardaşlığımızın təbii nəticəsidir. Türkiyə olaraq müstəqilliyinin ilk dövrlərindən başlayaraq Azərbaycana əlimizdən gələnlə hər cür dəstəyi göstərdik və göstərməyə davam edəcəyik".

Tarixi, soyu, mədəniyyəti bir olan iki dövlət kimi dəyərləndirən Türkiyə Prezidenti bildirdi ki, Qafqaz İslam Ordusu bundan yüz il əvvəl qardaşlarını zülmədən xilas etmək üçün Azərbaycana gedərək bu düşüncə ilə hərəkət etmiş və 1918-ci ildə apardıqı, eləcə də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında da rol oynayan mübarizəsi bugünkü Azərbaycanın müstəqilliyinin təməllərinin atılmasına da töhfə vermişdir.

Həmrəylik regional təhlükəsizliyə xidmət edir

Qeyd etmək lazımdır ki, iki ölkə arasındakı hərbi əlaqələrin inkişafına təkan verən ən önəmli amillərdən biri də birgə hərbi təlimlərin keçirilməsidir. Buna misal olaraq, "EFES", "Anadolu Ankası", "Qış təlimi", "Anadolu ulduzu", "Erciyes-2019", "Anadolu qartalı", "Mustafa Kamal Atatürk", "Sarsılmaz qardaşlıq", "TurAz Qartalı - 2019", "TurAz Qartalı - 2020" və "Heydər Əliyev - 2020" təlimlərini göstərmək olar. Bununla yanaşı, Bakıda 2014-cü ildə "ADEX-2014", 2016-cı ildə "ADEX-2016", "2018-ci ildə "ADEX-2018" və İstanbulda 2017-ci ildə "İDEF-2017", 2019-cu ildə "İDEF-2019" və 2021-ci ildə "İDEF - 2021" beynəlxalq müdafiə sənayesi sergilerinin təşkili hər iki ölkə arasında hərbi-texniki

Azərbaycan – Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətində təcavüzü nəticəsində yaranan gərgin hərbi vəziyyətdə bağlı Türkiyə Prezidenti Ermənistanın Azərbaycana son hücumlarını kəskin şəkildə qınadığını bildirdi. Qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağın işğalından indiyədək bu bölgədə davam edən gərginliyin Ermənistanın sistemli hücumları nəticəsində müharibəyə çevrilməsindən narahatlıq və sonuncu hücumlar Dağlıq Qarabağda deyil, iki dövlət arasındakı sərhəddə ağır silahlardan istifadə olunmaqla həyata keçirilib: "Heç şübhəsiz, bu hücum Ermənistanın əndazəni aşan hərəkətidir. Türkiyə qədim dostluq bağları və qardaşlıq əlaqələrinin olduğu Azərbaycanın haqq və hüququnun müdafiəsi, torpaqlarına qarşı yönələn təcavüzü qaydalarına qarşı yönələn təcavüzü qarşısının alınmasında tərəddüd etməyəcək. Bütün imkanlarımızla dost və qardaş Azərbaycanın yanında olduğumuzu və yanında olmağda davam edəcəyik... Ermənistanın Azərbaycana qarşı hücumları zamanı Azərbaycanlı qardaşlarımızı tək buraxmadıq, buraxmayacağıq. Türkiyə qardaş Azərbaycanı sona qədər öz dəstəyini verəcək".

Bu gün dünya miqyasında dost və qardaş dövlətin güc mərkəzi olduğunu diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, nəinki yerləşdiyi bölgədə, dünyada Türkiyənin iştirakı olmadan heç bir məsələ öz həllini tapa bilmir və yaxın tarix bunu göstərdi: "Biz buna çox sevinirik, çünki Türkiyənin gücü bizim gücümüzü artırır. Bizim gücümüzün birləşdirilməsi bizi daha da güclü edir. Əminəm ki, bizi bundan sonra da hər zaman bir-birimizin yanında olacağıq, bir-birimizin uğurlarına sevinəcəyik".

Dövlət başçılarının bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə, biz bunun Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı, xüsusilə sentyabrın 27-dən başlayan hərbi təcavüzünə cavab olaraq Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları zamanı, xüsusilə Vətən müharibəsinin gətirdiyi günlərdə Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçıların

Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan mətbuata birgə bəyannatlarla çıxışlarında vurğuladılar ki, hər zaman hər iki dövlət bütün məsələlərdə bir yerdə olmuş, eyni mövqedən çıxış edərək bir-birinin yanında olmuşlar. Qarabağ məsələsinin hər zaman Türkiyə üçün də eyni dərəcədə ağırlıq problem olduğunu bildirən Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycanın sevinci, bizim sevincimizdir, qüruru bizim qürurumuzdur, dərdi, ağrısı, problemi də bizim problemimizdir, Azərbaycan kəndlərimizə, biz də kəndlərimizə, Azərbaycan sevinərsə, biz də sevinərik sözlərini diqqətə çatdırmışdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki dost, qardaş dövlətin bütün zamanlarda bir-birinin yanında olduğunu diqqətə çatdıraraq bildirmişdir: "Biz uzun illər sürən işğala son qoyduq. Türkiyə kimi qardaşımızın yanımızda olması bizi daha da ruhlandırır, bizə əlavə güc verir. Biz gücdən istifadə edərək öz tarixi torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik".

Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm tarixi hadisədir

2021-ci il iyulun 15-də Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Ermənistanın işğalından azad edilən, Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərinə səfər etməsi və iki dost, qardaş dövlət arasında mütəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması mühüm tarixi hadisədir.

Mütəfiqlik münasibətləri haqqında Bəyannamənin əvvəlində Azərbaycanın və bütövlükdə Türk dünyasının qədim mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərində iki qardaş dövlətin prezidentlərinin görüşünün mühüm əhəmiyyəti vurğulanır, 100 il bundan əvvəl imzalanmış tarixi Qars müqaviləsinə istinad edilir. Həmçinin, bu tarixi sənəddə 9 fevral 1994-cü il tarixində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında dostluq və hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafı barədə Müqavilə"nin və "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı yardım haqqında Protokol"un, eləcə də 16 avqust 2010-cu il tarixində